

Ląd
(Woj. Wielkopolskie)

**Kościół pw.
NMP i św. Mikołaja**
([opis](#))

Opis kościoła:

Jacek i Maria Lempiccy, *Święci w Polsce i ich kult w świetle historii*, Kraków 2008, str. 373

więcej:

Urszula – <http://sancti-in-polonia.wietrzykowski.net/2u.html>

Wieś jest położona na południe od Słupcy przy drodze lokalnej Słupca - Zagórów. We wczesnym średniowieczu była to osada grodowa. Opactwo cystersów powstało tu w XII wieku. Pocysterski zespół klasztorny pochodzi z XII-XIV wieku, obecnie pracują tutaj salezjanie.

Parafia została erygowana w 1889 roku. Pierwotny kościół był w XIV wieku, obecny, pod wezwaniem Najświętszej Maryi Panny i św. Mikołaja, pochodzi z XVII wieku i został rozbudowany w XVIII wieku.

Ołtarz św. Urszuli, stojący w północnym ramieniu transeptu, powstał wcześniej niż obecny ołtarz główny, przed rokiem 1711. Jest trójkondygnacyjny. Strefę dolną wypełniają oszklone półki, na których spoczywają relikwie św. Urszuli i jej towarzyszek, sprowadzone w 1263 roku z Kolonii. Czaszki osłonięte są czepcami wykonanymi na początku lat pięćdziesiątych XIX wieku przez panie z Warszawy. W części centralnej znajduje się obraz przedstawiający chwałę św. Urszuli i jej towarzyszek - Jedenastu Tysięcy Dziewic. Unoszą się nad ziemią, Święta koronowana jest przez anioła, w dole znajdują się pozostałe męczennice z palmami - symbolami męczeństwa. Z góry na ich głowy spływają wieńce zwycięstwa. Wokół ramy obrazu znajdują się relikwiarze.

W roku 1853 wykonano nową hermę relikwiarzową św. Urszuli, stojącą na ołtarzu. Zastąpiła ona starsze popiersie miedziane. Nowe popiersie świętej w książęcej mitrze wykonano z posrebrzanej miedzi.

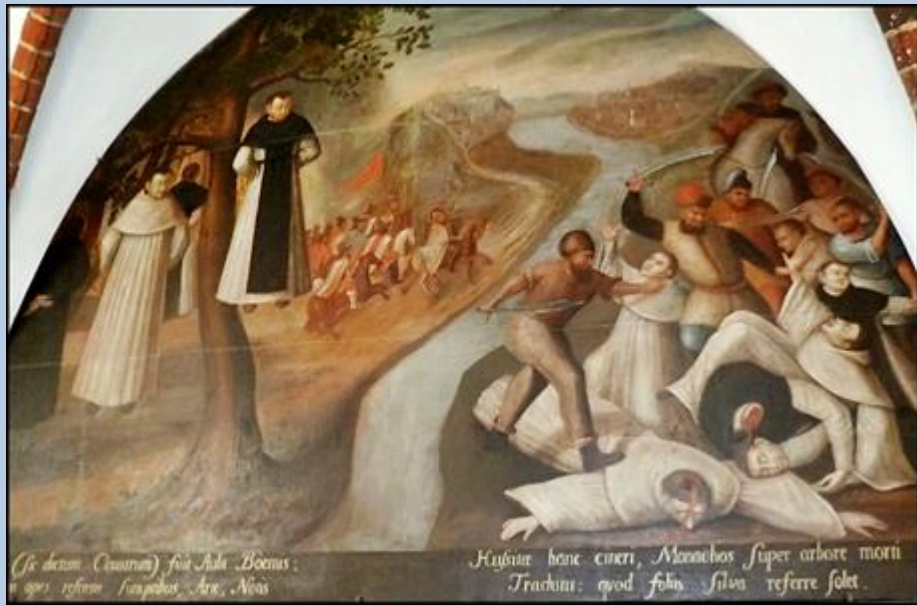

W kościele znajduje się też obraz męczeństwa św. Urszuli z około 1700 roku.

Opactwo w Łądzie zostało zasiedlone w 1193 roku przez cystersów z Altenbergu koło Kolonii (jemu też później podlegało). Tym można tłumaczyć pojawienie się w Łądzie kultu św. Urszuli. W 1614 roku opat z Łądu przekazał relikwie św. Urszuli bernardynom bydgoskim.

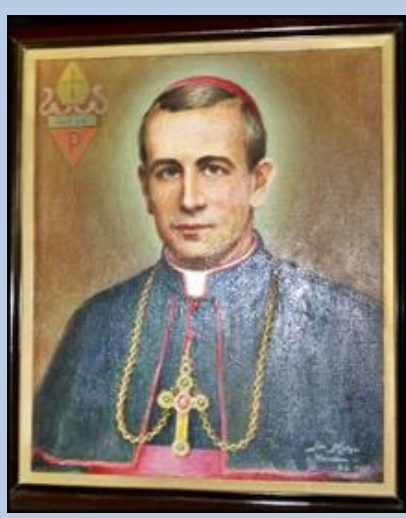

4 My Mieczysław, z Bożej Laski Książę Łódzki, pragnemy aby wiadomym było iż dla miłości Pana naszego Jezusa Chrystusa, mierzonym z zakonu Cystersów, oddaliśmy w miarę swego rozmyślenia Lada nad rzeką Warta.

kolo 1175 roku do Lodu przybywaja cystrzy. Z fundacji Mieczysława Starego powstaje tu sila opactwa w Loku. 1193 r. po odejściu cystrzy z Loku fundacja Laska obejmuja niemiecscy cystrzy z Altrabergu kolo Kolonii. W XII wieku powstaja pierwsze zabudowania opactwa i nieliczne dzisiejsze kościół romański. XIII wiek nosiły wzrost znaczenia politycznego i kulturalnego Lodu. W XIV wieku goszcza wielokrotnie w klasztorze królowie Władysław Łokietek i Kazimierz Wielki. Po roku 1350 Stronostą Generalny Wielkopolski Wierzbica z Brniewic, przy poparciu Kazimierza Wielkiego i rycerstwa wielkopolskiego rozbudowuje kościół i klasztor, którego obecny plan pochodzi z tego okresu. W XV wieku następuje rozwój opactwa (52 wieś i 3 miasteczka). W 1553 roku sprzyjający reformacji cystrzy niemiecscy opuszczają Ląd, klasztor przejmują zakonnicy polscy. W roku 1651 opar Jan Zapolski zleca Tomaszowi Poncino czeskiemu sozebranie i przebudowę kościoła. W latach 1651-1742 trwa rozbudowa świątyni. Następcy T. Poncino: Jerzy Caronazzi i Jan Koński wznoszą prezbiterium i transept. W 1730 r. Pompeo Ferrari nakrywa główną nawę kościoła kopułą, kończąc jego rozbudowę. Polichromie sklepień realizują w pierwszej połowie XVIII w. F.L. Raedtke, franciszkanin Adam Swach i Jerzy Wilhelm Neunhertz malarz śląski.

roku 1743 za rządów opata Mikołaja Antoniego Łokietckiego, mecenasa sztuki i muzyki barokowej oblicza opactwa archidiecezji Cieszyńskiej Szembek konsekrypcyjnie przebudowany kościół pod wezwaniem Najświętszej Maryi Binny i św. Mikołaja. Pod zarządem rządu carskiego abp Maciejowski w 1819 r. kościół cystrzy opactwo. W roku 1850 kościół i klasztor obejmują OO. Kapucyjni. Rok 1864 - w odwecie za udział w Powstaniu Sycylijskim zabrano zamyka kościół i klasztor wywożąc zakonników na Sybir. Dla niwowania zabierku bp A. Beresniemewicz eryguje w 1890 roku przy kościele Laskim parafie. W roku 1921 bp Sr. Zakrzewicki Onylnariusz Włocławski przekazuje kościół i klasztor Zapomadzeniu Salezjańskiemu. W Lądzie powstaje Niższe Seminarium Duchowne. Z wybuchem II wojny światowej salezjanie murza opuścić Ląd. Okupanci czynią z klasztoru i kościoła obóz przejściowy dla 152 kapłanów, między którymi jar Sługa Boży bp Michał Kozał. Z Lodu kapłani zostają przewiezieni do obozu za głady w Dachau. W latach 1941-45 klasztor zajmuje Hitlerjugend. W roku 1945 wioją salezjanie wznawiając duszpasterstwo parafialne i działalność Niższego Seminarium Duchownego. W 1952 roku w miejsce zamkniętego przez władze Niższego zostaje erygowane Wyższe Seminarium Duchowne Towarzystwa Salezjańskiego. W latach 1973-82 trwają prace remontowo-renowacyjne elewacji i pomieszczeń klasztoru. W roku 1981 Wyższe Seminarium Duchowne Towarzystwa Salezjańskiego w Lądzie, otrzymuje Nagrodę I-go Stopnia Ministra Kultury i Sztuki w konkursie na najlepszego użytkownika obiektu zabytkowego.

Do Łądu ściągali tysiące ludzi na odpusty św. Bernarda i św. Urszuli. Nieprzeliczone tłumy z różnych warstw społecznych, zarówno z Królestwa jak i z poznańskiego przybyły w roku 1859 na św. Bernarda. W roku 1861 na św. Urszulę, 21 października, przybyło 15 tysięcy ludu, było 80 księży. Przybyły kompanie. Wybrałoby się jeszcze więcej wiernych, ale bano się wojska rosyjskiego.

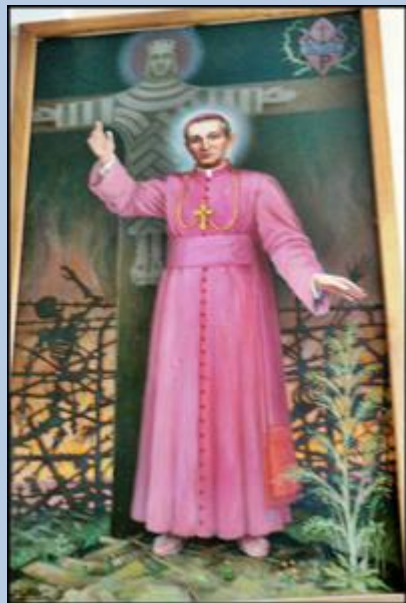
Kult Świętej trwa nadal, odpust Jej jest licznie uczęszczany.

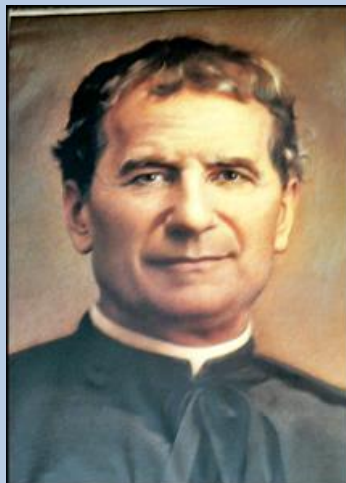
Uzupełnienie:

Ikoniografię kościoła ubogacają obrazy i figury, m.in. świętych: Jana Bosko, Mikołaja BW, Florianiana, Sebastiana, Stanisława BM, Wojciecha, Bernarda, Hieronima, Grzegorza Wlk, Jana Pawła II, (J.N.)

Obcenie w klasztorze pocysterskim mieści się Wyższe Seminarium Duchowne
Towarzystwa Salezjańskiego

Zdjęcia: Jan Nitecki

Uzupełnienie Grażyny Sygowskiej z 2016 r.

zdjęcie w czerwonej obwódce zapożyczono z:
https://upload.wikimedia.org/wikipedia/commons/d/d8/L%C4%85d_zdj%C4%99cie_lotnicze.jpg